

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Хемијске технологије		
Назив предмета: ХЕМИЈСКО-ИНЖЕЊЕРСКА ТЕРМОДИНАМИКА		
Наставник: Марија Б. Тасић		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: положен испит из предмета Термодинамика		
Циљ предмета		
Упознавање студената са инжењерским основама у хемијској термодинамици. Препознавање хемијских процеса и нових технологија са термодинамичких аспеката. Успостављање термодинамичко-(хемијско) структурних односа за изабране хемијске процесе.		
Исход предмета		
Да студенти схвате термодинамичке аспекте хемијских процеса и да науче да врше прорачуне термодинамичких величина за бар неке од њих.		
Садржај предмета		
<p><i>Теоријска настава</i> ХЕМИЈСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ У ХЕМИЈСКОЈ ТЕРМОДИНАМИЦИ И ХЕМИЈСКОЈ ТЕХНОЛОГИЈИ. Хемијски потенцијал чисте супстанце. Израчунавање експериментално мерљивих величина преко фундаменталних једначина (3 часа). ТЕРМОДИНАМИЧКЕ ВЕЛИЧИНЕ СТАЊА У ВИШЕКОМПОНЕНТНИМ СИСТЕМИМА Једнокомпонентни систем. Вишекомпонентни систем (3 ч). ТЕРМОДИНАМИКА РАСТВОРА. Lewis-Randall-ово правило. Henry-јев закон. активност и коефицијент активности. Релативне енталпије. Настајање раствора. Топлотни и Меркелови дијаграми. Мешање раствора. Процеси испаравања и кондензације. Дестилација. Екстракција. Ректификација (3 ч). ТОПЛОТНИ ЕФЕКТИ. Топлотни ефекти хемијских реакција. стандардна ентропија настајања. Стандардна топлота сагоревања. Калориметри. Топлотни ефекти у процесима мешања. Зависност топлотних ефеката од притиска и температуре (3 ч). ТЕРМОДИНАМИКА ЈЕДНОКОМПОНЕНТНИХ ГАСНИХ СИСТЕМА. Термодинамичке релације са једнокомпонентним идеалним и реалним гасом. Хемијски потенцијал, фугацитет и активност реалног гаса (2 ч). ПРОРАЧУН ТЕРМОДИНАМИЧКИХ ВЕЛИЧИНА СТАЊА ГАСОВА. Израчунавање коефицијента активности. Израчунавање енталпије и ентропије (2 ч). ТЕРМОДИНАМИКА СМЕШЕ ГАСОВА. Смеше идеалних гасова. Смеше реалних гасова. Идеални гасови или идеалне гасне смеше. P-V-T понашање реалних гасних смеша. Одређивање термодинамичких величина смеша. Израчунавање коефицијента активности (4 ч). ФАЗНА РАВНОТЕЖА. Услов фазне равнотеже. Gibbs-ово правило. Фазни дијаграми. Прорачун вишекомпонентне равнотеже пара-течно. Равнотежни прорачун течно-течно. Модели коефицијента активности (4 ч). ИНЖЕЊЕРСКИ ПРОЦЕСИ - ЕНЕРГЕТСКО БАЛАНСИРАЊЕ: Дестилација. Екстракција. Ректификација. Кристализација (2 ч). РЕАКЦИОНА РАВНОТЕЖА. Степен напредовања реакције - реакциона координата. константа хемијске равнотеже. Утицај T и P на константу равнотеже. Реакције у гасовитој фази. Реакције у течной фази. Реакције у хетерогеним системима (4 ч).</p> <p><i>Практична настава:</i> 1-2. Увод. Израчунавање критичних величина чистих супстанци (6 часова). 3. Напон паре. Модели за израчунавање напона паре (3 ч). 4. Основна једначина стања реалних гасова (3 ч). 5-6. Аналитичке једначине стања (6 ч). 7. Принцип коренспондентних стања (ПКС) (3 ч). 8. Виријална једначина (3 ч). 9-10. Израчунавање термодинамичких величина чистих супстанци (6 ч). 11. Правила мешања (3 ч). 12-15. Израчунавање величина стања смеша применом аналитичких једначина стања (6 ч), ПКС-а (3 ч) и виријалне једначине (3 ч).</p>		
Литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђорђевић Б., Хемијско инжењерска термодинамика I, Београд, 1978. 2. Стевановић М., Хемијска термодинамика, Нови Сад, 1979. 3. Заварго З., Пауновић Р., Основи хемијске термодинамике, 1996 4. Радојковић Н., Цветковић Р., Стаменковић И., Збирка задатака из Хемијско инжењерске термодинамике, II допуњено и измењено издање, Ниш, 2004. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 45
Методе извођења наставе Предавања и рачунске вежбе		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит
активност у току предавања	10	писмени испит
практична настава	5	усмени испит
колоквијум-и	30	.....
семинар-и		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.		